بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

هەرێمی کوردستانی عێراق
سەرۆکایەتی هەرێم
سەرۆك

بەناوی گەلەوە

بڕیار
ژمارە (9) ساڵی 2012

بە پێی ئەو دەسەڵاتەی لە بڕگەی (1) ی ماددەی (10) ی یاسای سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان – عێراق ی ژمارە (1) ی ساڵی 2005 ی هەموارکراو پێمان دراوە، بە پاڵپشتی ئەو یاساکارییەی پەرلەمانی کوردستـــان – عێـــراق کردویەتی لە دانیشتنی ژمارە (2) لە 19/ 2012/3 بڕیارماندا بە دەرکردنی:

یاسای ژمارە (1)ی ساڵی 2012
یاسای هەمواری یەکەمی یاسای یەکێتی
مامۆستایانی کوردستان ـ عێراق ژمارە (4)ی ساڵی 2002

ماددەی یەکەم:

بڕگەی (7)ی ماددەی یەکەم هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیَ دیَت:

مامۆستا: هەموو مامۆستایان لە قوتابخانە و زانکۆ وپەیمانگا حکومییە تایبەتی و ئەهلییەکان.

ماددەی دووەم:

ماددەی دووەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیَ دیَت:

بەپێی ئەم یاسایە یەکێتییەك بە ناوی (یەکێتی مامۆستایانی کوردستان ـ عـیراق) دادەمـەزرێت، بارەگای سەرەکی لە هەولێری پایتەخت دەبێت و بۆی هەیە لە پارێزگاکان وهەر یەکەیـەکی

کارگێڕی لق بکاتەوە بە مـەرجێك ژمـارەی ئەنـدامانی تێیـدا لـە (3500) مامۆسـتا کـەمتر نەبێت، لەگەڵ ڕەچاوکردنی تایبەتمەندی مامۆستایانی زانکۆ.

ماددەی سێیەم:

ماددەی پێنجەمی یاساکە هەموار دەکرێت بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

أ- ئەندامیەتی لە یەکێتی مافێکی ئارەزوومەندانەیە و ئەمانە دەگرێتەوە:

1- هەموو مامۆستایان و وانەبێژانی قوتابخانە و پەیمانگا و زانکۆ حکومییە تایبەتییەکان و ئەهلیەکان.

2- هەموو مامۆستایان و، سەرپەرشتیاران و ئەندامانی دەستەی فێرکاری و دەرس وتنەوە، کە کارمەندی وەزارەت و دەستە و دامەزراوەکانی پەروەردەیی و فێرکردنن.

3- خانەنیشانی ئەندام لە دەستەی فێرکاری و دەرس وتنەوە کە دەیانەوێت ببنە ئەندامی یەکێتی بە داواکارییەکی نووسراو.

ب ـ مامۆستایانی بزووتنەوەی ڕزگاریخوازی کوردستان چ ئەوانەی شەهیدبوون و چ ئەوانەی لە ژیاندا ماون دەبنە ئەندامی فەخری.

ماددەی چوارەم:

یەکەم: برگەی (1) لە ماددەی شەشەم هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێـت: (دەستەی گشتی و کۆنگرە).

دووەم: بڕگەیەك بۆ ماددەی شەشەم بە زنجیرەی (6) زیاد دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

6- نوێنەری یەکێتی لە قوتابخانە و دامەزراوەکانی پەروەردە و فێرکردن.

ماددەی پێنجەم:

یەکەم: برگەی (أ) لە ماددەی حەوتەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

أ- دەستەی گشتی لە هەموو ئەو ئەندامانەی یەکێتی پێکدێت کە پابەندن بـە بڕگـەکانی ئـەم یاسایەوە و، بە بەرزترین دەسەڵات تێیدا دادەنرێـت و هـەموو چـوار سـاڵ جارێـك لـە بارەگـای یـەکێتی بەمەبەسـتی گرێـدانی کـۆنگرەی گشـتی کـۆ دەبێتـەوە، لـە ڕێگـەی نوێنەرانیانەوە بە ڕێژەیەك کە ئەنجومـەنی تـەنفیزی، بـۆ هەڵبـژاردنی سـەرۆکی یـەکێتی و ئەندامانی مەکتەبی سکرتاریەت دیاریدەکات کە ژمارەیان دەگاتە 15 ئەنـدامی سـەرەکی

و 4 ئەندامی یەدەگ و، نیسابیش بە دوو لەسەر سێی ئەندامان تەواو دەبێت، ئەگەر نیساب تەواو نەبوو هەڵبژاردن دوای تێپەڕینی 15 پازدە ڕۆژ لە کۆبوونەوەی یەکەم ئەنجام دەدرێت، و نیساب بە تەواوبوو دادەنرێت ژمارەی نوێنەرانی ئامادەبوو هەرچەند بێت.

دووەم: بڕگەی (ب) لە ماددەی حەوتەم هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

سەرۆکی یەکێتی و ئەندامانی ئەنجومەنی تەنفیزی و مەکتەبی سکرتاریەت وسەرۆك لقەکان دەبنە ئەندامانی کۆنگرە، و ئەنجومەنی تەنفیزیش بۆی هەیە ژمارەیەك لە مامۆستایانی بزووتنەوەی رزگاریخوازی کوردستان و کەسایەتیە پەروەردەییەکانی هەرێم وەك ئەندامی کۆنگرە زیاد بکات و رەزامەندی لەسەر ئەو مەرجانەی بۆ ئەم کارە پێویستن بدات، بە مەرجێك کە لە 15 نوێنەر پتر نەبن.

ماددەی شەشەم:

ماددەی هەشتەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

مەرجە ئەو کەسەی بە سەرۆکی یەکێتی یان ئەندامی مەکتەبی سکرتاریەت یان ئەندامی ئەنجومەنی تەنفیزی و سەرۆکی لق وئەندامی دەستەی لق هەڵدەبژێردرێت لە هاوولاتیانی هەرێم بێت و ماوەی خزمەتی لە پەروەردەو فێرکردندا لە (5) ساڵ کەمتر نەبێت.

ماددەی حەوتەم:

ماددەی یازدەهەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

أ ـ لێکۆڵینەوە و گفتوگۆ و پێشکەشکردنی پێشنیاری هەمواری یاسای بیمە (الضمان) بە هەموو حاڵەتەکانیەوە.

ب ـ لێکۆڵینەوە و گفتوگۆی یاسای یەکێتی و پێشکەشکردنی پێشنیار بۆ هەموارکردنی.

ج ـ لێکۆڵینەوە و گفتوگۆ کردن لەسەر پەیرەوی ناوخۆی یەکیتی و پەسەندکردنی.

د ـ لێکۆڵینەوە رێکخستنی ئەرك و فرمانی لیژنەکانی کۆنگرەی گشتی و پەسەندکردنی راپۆرتی کارگێری و دارایی.

هـ ـ لێکۆڵینەوە و هەڵسەنگاندنی کارەکانی یەکێتی لە ماوەی نێوان هەر دوو کۆنگرەدا.

و ـ هەڵبژاردنی سەرۆکی یەکێتی و ئەندامانی مەکتەبی سکرتاریەت.

ماددەی هەشتەم:

زنجیره (3) لە ماددەی دوازدەهەمی یاساکە هەمواردەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

3- سەرۆك لقەکان.

ماددەی نۆیەم:

ماددەی سێزدەیەمی یاساکە هەمواردەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

یەکەم:

أ- مەکتەبی سکرتاریەت بە دەستەی گشتی ئەنجومەنی تەنفیزیی یەکێتی دادەنرێت، لەنێو ئەندامانیشدا دوو جێگر هەڵدەبژێرێت و کارەکان لە نێوان ئەندامانیدا دابەش دەکات، سەرۆکی یەکێتی ئامادەی کۆبونەوەکانی مەکتەبی سکرتاریەت دەبێت و بە ئامادەبوونیشی کۆبوونەوە کە بە سەرۆکایەتی ئەو گرێدەدرێت.

ب- لە مەکتەبی سکرتاریەت ڕەچاوی نوێنەرایەتی نەتەوەکانی تورکمان و کلدان سریان ئاشوور دەکرێت.

دووەم: بڕگەی دووەم لە ماددەی سێزدەیەم لادەبرێت.

سێیەم: خاڵی پێنجەمی بڕگەی سێیەمی ماددەکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

5- کارکردن بۆ بەهێزکردنی پەیوەندیی لەگەڵ سەندیکا و ڕێکخراوە پیشەیی و جەماوەرییەکانی هەرێم و دەرەوەی، بەشێوەیەك کە خزمەت بە بەرژەوەندیی گشتی مامۆستایان و پرۆسەی پەروەردە لە کوردستان ـ عیراقدا بکات.

ماددەی دەیەم:

مادەی چواردەیەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

یەکەم: دەستەکانی لق:

1- نوێنەری لقەکان ئەوانەی کە بۆ ئەندامیەتی کۆنگرەی گشتی هەڵبژێردراون پاش تەواوبوونی کارەکانی کۆنگرە بۆ هەڵبژاردنی دەستەی لق لە نێوان خۆیاندا بۆ یەکە کارگێڕییەکان کۆدەبنەوە کە ژمارەی ئەندامانی لەوە کەمتر نابێت کە لە ماددەی دووەمی ئەم یاسایەدا هاتووە و لە (9) ئەندامی ڕەسەن و دوو ئەندامی یەدەگ لە پارێزگاکان و (7) ئەندامی ڕەسەن و دوو ئەندامی یەدەگ لە یەکە کارگێڕیەکانی دیکە پێك دێت.

2- دەستەی لق لە یەکەمین کۆبوونەوەی خۆیدا سەرۆکێك بۆ خۆی و بەرپرسی لیژنـەکانی هەڵدەبژێرێت.

دووەم: خالێك بە زنجیرە (3) بۆ برگەی یەکەمی ماددەکە زیاد دەکرێت و بـەم شـێوەیەی لێ دێت:

3- لەو لقانەدا کە نەتەوەکانی تورکمان وکلدان سریان ئاشوور بوونیان هەیە رەچاوی ئەوە دەکرێت کە نوێنەریان هەبێت.

سێیەم: خالێك بۆ برگەی دووەم زیاد دەکرێت ودەبێتە خالی (3) وبەم شێوەیەی لێ دێت:

3- دەسـتەی لـق مانگانـە جارێـك کۆدەبێتـەوە و بـۆی هەیـە هـەرکات پێویسـت بـوو کۆبوونەوەی نائاسایی ببەستێت.

ماددەی یازدەیەم:

خالێك بۆ برگەی (سێیەم) لە ماددەی پازدەیەم بە زنجیرە (4) زیاد دەکرێت وبـەم شـێوەیەی لێ دێت:

4- لیژنەی قـەزا بـە هەماهـەنگی لەگـەڵ دەسـتەی لـق، لـەنێوان دەسـتەی مامۆسـتایاندا، نوێنەرێك بۆ یەکێتی لە دامەزراوەکانی پەروەردە و فێرکـردن هەڵدەبـژێرێت، لـە پێنـاو بەهێزکردنی پەیوەنـدی نێـوان یـەکێتی و بنکەکانیـدا وگەیانـدنی رێنماییـەکانی یـەکێتی وئاراستەکان پێیان.

ماددەی دوازدەیەم:

یەکەم: خالی (1) لە برگەی یەکەم لە ماددەی شازدەیەم هەموار دەکرێت و بـەم شـێوەیەی لێ دێـت:

1- برە پارەیەك کە ئەندامان بە پێـی میکـانیزمێکی دیـاریکراو لەلایـەن ئەنجومـەنی تـەنفیزی دەیدەن، ئەم برە پارەیەش بەم شێوەیە دابەش دەکرێت:

أ- 70٪ حەفتا لەسەد بۆ حسابی سندووقی بیمە.

ب- 20٪ بیست لەسەد بۆ حسابی لق.

ج- 10٪ دە لەسەد بۆ حسابی مەکتەبی سکرتاریەت.

دووەم: برگەی دووەم لە ماددەی شازدەیەم هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لێ دێت:

دووەم: کۆنگرەی گشتی چۆنیەتی خەرجکردن لە برگەکانی (أ ، ب ، ج)ی یەکەم دیاری دەکات و پێویسـتە دەسـتەی کـارگێری لقـەکان پابەنـد بـن بـەو رێنماییانـەی لـەم بـارەوە

دەردەچن، ولیژنە تایبەتەکان (لیژنـەی بیمـە و لیژنـەی یارمەتیـدانی ئەنـدامان) بـە مەبەسـتی جێبەکردنی ڕێنماییانە پێکدەهێنرێن.

سێیەم: بڕگەی حەوتەم هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیّ دێت:

حەوتەم: ڕێژەی 10٪ دە لەسەدی سەرچاوە داراییەکان کە لە بڕگەی یەکـەم (ج) داهـاتووە لەلایەن لقەوە بۆ سەر حیسابی مەکتەبی سکرتارییەت دەگوازریتەوە.

ماددەی سێزدەیەم:

ماددەی بیست و یەکەمی یاسایەکە هەڵدەوەشێتەوە.

ماددەی چواردەیەم:

ماددەی بیست و سێیەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیّ دێت:

لەلایەن لقەوە و لە چوار چێوەی سنووری جوگرافی خۆیدا پێناسە بـە ئەنـدامان دەدات، بـە مەرجێك نموونەکە یەکگرتوو بێت و لە مەکتەبی سکرتارییەتەوە دەرچوو بێت.

ماددەی پازدەیەم:

لەسەر ئەنجومەنی وەزیران ولایەنە پەیوەندیدارەکانە حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجیّ بکەن.

ماددەی شازدەیەم:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی بلاوکردنەوەیەوە لە ڕۆژنامی فەرمی (وەقائیعی کوردسـتان)دا، جێبـەجیّ دەکرێت.

مـسعود بـارزانــی
سـەرۆکـی هەرێمـی کوردستان ـ عێراق

<u>هەولێر</u>

22/ **نیسان** /2012 **ی زایینی**

2 / **پوشپەڕ**/ 2712 **ی کوردی**

30/ **جمادی الاول** /1433 **ی کۆچی**

هۆیەکانی دەرچوواندنی ئەم یاسایە

لە پێناوی ڕێکخستنی باشتری کارو چالاکیەکانی یەکێتی مامۆستایانی کوردستان بەرەو هێنانە دی ئامانجە پیشەیی ومرۆیی و پەروەردەیی ودیموکراتیەکانی ئەم یاسایە دەرچوێندرا.